

A Régiók Bizottsága előzetekintő véleménye – A kohéziós politika jövője

(2010/C 232/03)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA A KÖVETKEZŐ AJÁNLÁSOKAT FOGALMAZTA MEG:

- a decentralizált megközelítésre és többszintű kormányzási rendszerre épülő kohéziós politika az EU egyetlen olyan politikája, amellyel össze lehet kötni az Európa 2020 stratégia céljait és az új kihívásokat a helyi és regionális önkormányzatokkal. Ezért a kohéziós politikát továbbra is a fenntartható növekedés, a társadalmi befogadás, a foglalkoztatás, valamint az éghajlatváltozás elleni küzdelem céljainak szellemében kell kialakítani;
- a kohéziós politikának a jövőben is a legrászorultabb és legtöbb problémával küzdő tagállamaira és régióira kell fordítania a források döntő többségét, így segítve behozni a fejlődési lemaradásokat és konkrétan hozzájárulva a régiók esélyegyenlőségéhez, illetve az európai szolidaritáshoz. Az ennek érdekében a támogatási területek kiválasztásához alkalmazott kritériumok beváltak;
- az ún. átmeneti régiók is speciális segítségre szorulnak, hogy a strukturális alapok segítségével elért eredményeik ne kerüljenek veszélybe a támogatás elmaradása miatt. Az európai támogatások folytonosságának biztonságot kell adnia ezeknek a régióknak, hogy folytathatják a fejlődést, és lehetővé kell tennie számukra, hogy sajátos helyzetükre reagáljanak;
- a „regionális versenyképesség és foglalkoztatás” célkitűzésnek továbbra is támogatnia kell az Európai Unió összes többi régióját többek közt abban, hogy fokozzák az innovációt és a versenyképességet, illetve erősítsék a társadalmi kohéziót;
- jelentős európai többletértéke miatt a területi együttműködés a jövőben is önálló cél kell hogy maradjon a határokon átnyúló, transznacionális és interregionális együttműködés támogatására, hogy aktívan hozzájáruljon az uniós területi kohézióhoz.

Előadó: dr. Michael SCHNEIDER (DE/EPP), szövetségi és európai ügyekért felelős államtitkár, Szász-Anhalt tartomány képviselője a szövetségénél

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Bevezetés

1. üdvözlö, hogy az Európai Bizottság a kohézióról szóló 2007. májusi negyedik jelentése, a területi kohézióról szóló 2008. szeptemberi zöld könyve, a 2009. áprilisi Barca-jelentés, valamint a gazdasági és társadalmi kohézióról szóló időközi jelentései révén időben megnyitotta a 2013 utáni európai kohéziós politika jövőbeli kialakításáról szóló eszmecsere;

2. örömeire szolgál, hogy az Európai Bizottság előretekintő vélemény kidolgozására kérte fel a Régiók Bizottságát, amelyben megvizsgálja, melyek azok a feltételek, amelyek mellett a kohéziós politika az Európai Unió harmonikus és fenntartható növekedésének hatékony eszköze marad, valamint az uniós politikák végrehajtása során felmerülő jövőbeli kihívásokra választ tud adni;

3. hangsúlyozza, hogy egy, a gazdasági, társadalmi és területi kohézió megerősítését támogató politika kidolgozásának a Lisszaboni Szerződésben rögzítettek szerint elsődleges uniós célkitűzésnek kell maradnia, hogy elősegítse az Uniónak, mint egésznek a harmonikus fejlődését. Ennek során az Unió különösen a különböző régiók fejlettségi szintje közötti különbségeknek és a legkedvezőtlenebb helyzetű régiók lemaradásának csökkentésére törekszik. Az érintett területek között is kiemelt figyelmet kell fordítani a vidéki területekre, az ipari szerkezetváltás által érintett térségekre, a súlyos és állandó természeti vagy demográfiai hátrányban lévő régiókra, a legészakibb, rendkívül gyéren lakott régiókra, valamint a szigeti, a határon átnyúló és a hegyvidéki régiókra. El kell ismerni a városi területek – többek között a hosszú távú elszegényedés sújtotta kis- és nagyvárosok – problémáit is;

4. ebből a szempontból úgy véli, hogy az európai kohéziós politika továbbfejlesztésének arra kell irányulnia, hogy a jövőben is segítse a fejlődésbeli hátrányok fenntartható leküzdését, Európa régióiban a fenntartható növekedés és a foglalkoztatás erősítését, a társadalmi befogadás és a versenyképesség támogatását valamennyi tagállamban és régióban, a szubszidiaritás és a finanszírozhatóság megőrzését, valamint a közösségi politika hatékonyságának további javítását;

5. úgy véli, hogy az európai kohéziós politika jövőjéről folytatott vitának meg kell előznie az európai pénzügyi rendszer felülvizsgálatát, mivel a politikai célkitűzéseket a felhasználandó eszközök kijelölése előtt kell meghatározni. A vélemény ezért nem foglalkozik a jövőbeni kohéziós politika pénzügyi keretere vonatkozó kérdésekkel. Ezeket a pénzügyi rendszer tervezett felülvizsgálata és a következő pénzügyi tervről folytatott tárgyalások keretében kell tisztázni. A Régiók Bizottsága mindazonáltal már most amellet száll síkra, hogy az uniós költségvetési eszközök egy jelentős részét a jövőben is a helyi és regionális önkormányzatokon belüli strukturális politikai támogatási tevékenységekre irányozzák elő.

A 2013 utáni kohéziós politika jövőbeli kihívásai

6. osztja az Európai Bizottság véleményét azzal kapcsolatban, hogy a gazdasági, társadalmi és területi kohézióval összefüggésben új kihívások rajzolódnak ki, amelyeket a területi fejlődés konkrét jellemzőinek, a rendelkezésre álló forrásoknak és a fejlődési stratégiának a figyelembevételével kell megoldani. A regionális és strukturális politika alapmechanizmusa az alakuló problémahelyzetekhez és lehetőségekhez való alkalmazkodás. A Régiók Bizottsága ezért meg van győződve arról, hogy a regionális szint, a helyi szereplők bevonásával és a felette álló szintek erőfeszítéseivel szorosan együttműködve, különös módon hozzájárulhat olyan kihívások leküzdéséhez, mint az éghajlatváltozás, az energiapolitika biztonsága, a demográfiai mutatók alakulása vagy a globalizáció. Fontos a többszintű kormányzás alapelveinek alkalmazása és a különböző közigazgatási szintek együttműködése;

7. utal arra, hogy ezek a kihívások hatással vannak a kohéziós politikára, amennyiben hozzájárulnak az Európa régiói közötti gazdasági és társadalmi különbségek növeléséhez. Ebből a szempontból meg kellene vizsgálni, hogy hogyan lehet a kohéziós politika kialakítása során az új kihívásokat is fokozottabban figyelembe venni. Emellett azt is át kellene gondolni, hogy szükség van-e a jogszabályok kiigazítására vagy általános politikai folyamatokra a szóban forgó kihívások elleni küzdelemhez;

8. hangsúlyozza, hogy az európai kohéziós politika az új kihívások leküzdéséhez is hozzájárulhat, mivel erősíti a régiók versenyképességét és vonzerejét. Ökoinnovációs tevékenységek, az energiahatékonyság erősítésének és a megújuló energiák fejlesztésének ösztönzésén keresztül például más most is hozzájárul az éghajlatvédelemhez, az éghajlatváltozás sokféle következménye elleni küzdelemhez, valamint az energiabiztosításhoz. E rugalmasság révén az európai strukturális politika a múltban is tekintetbe vette az új kihívásokat, és megfelelő helyzetben van ahhoz, hogy ezt a jövőben is folytassa;

9. az új kihívásokat illetően nem tartja szükségesnek alapvetően új strukturális politikai eszközök bevezetését, vagy további új célkitűzések megfogalmazását. Az új kihívások tükrében is a fölérendelt strukturális politikai célkitűzéseket kell követni, vagyis növelni kell Európa valamennyi régiójában a versenyképességet és a foglalkoztatást, valamint fel kell gyorsítani a fejlődésben eddig lemaradt régiók konvergenciáját. Ehhez 2013 után is igénybe kell venni az európai strukturális alapot Európa valamennyi régiójában, hogy biztosítani lehessen a gazdasági és társadalmi kohéziót, valamint korlátozni lehessen a régiók közötti és az egyes régiókon belüli területi különbségeket;

10. ennek értelmében támogatja az Európai Unió területfejlesztési menetrendjének szándékát, valamint a területi kohézióról szóló zöld könyvről folytatott vita központi eredményeit is, amelyek a lehetőségorientált és integrált regionális fejlesztési stratégiákat sikert ígérő eszközöknek tekintik Európa fokozottabb kohéziójához. Az előttünk álló kihívásokat tekintve Európa nem engedheti meg magának, hogy a különböző szintek és különböző ágazatok politikáit ne közös irányvonalak mentén alakítsa. Kizárólag az európai, nemzeti és regionális politikák egyeztetett együttműködésén keresztül lehet hatékonyan kezelni az új kihívásokat;

11. ezért annak mélyreható megvizsgálása mellett foglal állást, hogy hogyan tudnak az uniós strukturális alapok eszközei – más eszközök mellett – minél hatékonyabban felhasználni, többek között annak érdekében, hogy kiaknázzuk az új kihívásokhoz kapcsolódó lehetőségeket az Európán belüli gyorsabb konvergencia, Európa jobb globális versenyképessége, valamint az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés érdekében. Ennek az elemzésnek együtt kell járnia a kohéziós politika és a lisszaboni stratégia közötti összefüggések vizsgálatával a 2007–2013-as időszak vonatkozásában. Különösen fontos lesz megvizsgálni, hogy a strukturális alapoknak az említett stratégia célkitűzéseit elősegíteni hivatott felhasználása hatással volt-e a kohézióra. Egy ilyen vizsgálat elvégzése szükség esetén lehetővé tenné a kohéziós politika stratégiai irányvonalainak újraorientálását;

12. megállapítja, hogy az EU strukturális alapjai a folyamatban lévő 2007–2013-as támogatási időszakban már jelentős mértékben hozzájárultak a lisszaboni stratégia végrehajtásához azáltal, hogy a régiókat jobban bevonták ebbe a folyamatba, ezért pedig kívánatosnak tartja, hogy az európai strukturális politikában rejlő potenciált a megújult lisszaboni stratégia végrehajtása során is felhasználják, valamint hogy a kohéziós politika irányvonalát továbbra is a megújított lisszaboni stratégia célkitűzései szerint alakítsák, megőrizve a kohéziós politika eredeti célkitűzését, amely az EU kevésbé fejlett területei és többi része közötti fejlettségbeli különbségek mérsékléséből áll. A kohéziós politika hatékonysága és hatása lényegileg az adott makrogazdasági feltételek függvénye. A régiókon belüli önfenntartó gazdasági növekedés eléréséhez központi jelentőségűek a kedvező gazdaságpolitikai keretfeltételek, amelyek támogatják a régiókon belüli versenyképességet és a foglalkoztatást. A kohéziós politika ebben az összefüggésben a lemaradt régiók versenyképességének erősítését szolgáló legfontosabb kísérő szakpolitika;

13. Hangsúlyozza, hogy a kohéziós politika hatékonysága és hatása lényegileg az adott makrogazdasági feltételek függvénye. A régiókon belüli önfenntartó gazdasági növekedés eléréséhez központi jelentőségűek a kedvező gazdaságpolitikai keretfeltételek, amelyek támogatják a régiókon belüli versenyképességet és a foglalkoztatást. A kohéziós politika ebben az összefüggésben a lemaradt régiók versenyképességének erősítését szolgáló legfontosabb kísérő szakpolitika;

14. támogatja ezért az Európai Bizottságnak az Európa 2020-stratégiáról szóló közleményében szereplő azon megállapítást, hogy a gazdasági, társadalmi és területi kohézió az Európa 2020-stratégia központi célkitűzése marad. A kohéziós politika és a strukturális alapok nem csak önmagukban fontos eszközei az uniós politikának, hanem egyben lényeges katalizátorok is a tagállamok és a régiók innovatív, tartós és integratív növekedésének megvalósításához. A gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi célkitűzések szoros összekapcsolása e stratégia sikerének egyik alapfeltétele, a javasolt fő kezdeményezések azonban nem vezethetnek az európai kohéziós politika beszűküléséhez. A strukturális alapoknak továbbra is képeseknek kell lenniük regionális szinten a problémák integrált megoldására, és azokat nem szabad ágazati célkitűzések teljesítésére szűkíteni;

15. hangsúlyozza, hogy az európai kohéziós politika nemcsak a társadalmi kohézióhoz nyújt fontos hozzájárulást, hanem az Európai Unión belüli szociális egyenlőtlenségek csökkentéséhez is. A Régiók Bizottsága ezért utal arra, hogy kiváltképp a pénzügyi és gazdasági válság szociális hatásai tükrében van arra szükség, hogy a társadalmi kohézió politikai kialakítása a gazdasági és területi kohézióval egy egységet képezzen, és azt a jövőben se hanyagoljuk el. Tekintettel kell azonban lenni arra a tényre, hogy a kohéziós politika hosszú távú politika kell hogy legyen, amelynek ugyanakkor képesnek kell lennie reagálni a gazdasági helyzet romlása által okozott rövid távú változásokra;

16. meg van győződve arról, hogy a pénzügyi és gazdasági válság munkaerőpiacra gyakorolt hatása alapján egy foglalkoztatás-központú európai kohéziós stratégia a jövőben még fontosabbá válik. E stratégia megvalósításához feltétlenül szükség van az Európai Szociális Alapra (ESZA), mint a közösség legfontosabb munkaerő-piaci és foglalkoztatáspolitikai támogatási eszközére. Az Európai Szociális Alapnak a jövőben is a kohéziós politika keretén belül működő, a társadalmi kohézió célkitűzéseit szolgáló pénzügyi eszköznek kell lennie. Ezenkívül egyfajta integrált megközelítést kell fenntartani a strukturális alapoknak az európai térségekre való alkalmazása terén. Az ESZA-t elegendő pénzügyi eszközzel kell ellátni, hogy a közösség munkaerő-piaci, foglalkoztatáspolitikai és társadalmi befogadással kapcsolatos célkitűzéseit megbízhatóan elérhesse;

17. úgy véli, hogy az európai kohéziós politika különleges értéke az eredményein mérhető, ebben az összefüggésben pedig utal a Régiók Bizottságának a kohéziós politika fellendítő hatásáról szóló véleményére. Az európai strukturális alapok fontos eszközök annak elérésére, hogy valamennyi régiónak lehetősége legyen belső fejlesztési potenciálját a fenntartható fejlődés, foglalkoztatás, valamint a jólét érdekében felhasználni. A közös európai prioritások mentén kialakított programok összehangolt fejlesztési stratégiákon alapulnak, és decentralizált szinten kerülnek megvalósításra. Ezáltal érezhetően hozzájárulnak a helyi és regionális önkormányzatok növekedési potenciáljának kiaknázásához;

18. megállapítja, hogy az európai kohéziós politika sikereinek széles skálájából ki kell emelni a kutatást és innovációt, valamint a nagy tudásigényű szolgáltatásokat ösztönző impulzusokat. Számos, a strukturális fejlődés szempontjából fontos projektet – különösen a tudományos-technikai infrastruktúrák területén, valamint a munkaerő-piaci és foglalkoztatáspolitikán belüli innovatív megközelítésmódok kidolgozása során – csupán az EU strukturális alapjaiból származó támogatási eszközök révén lehetett megvalósítani, mind a fejlődésben lemaradt területeken, mind Európa egyéb régióiban. Így számos projekt valósult már meg Európában, amelyek kiválóan illusztrálják az uniós strukturális támogatás többletértékét. A regionális irányultságú kohéziós politika biztosítja – a kiemelkedő európai teljesítmények támogatásának kiegészítéseként –, hogy az innovációs politika elérje az EU2020-stratégia sikerre viteléhez szükséges széles körű hatást. A kutatás és az innováció hatásainak és eredményeinek a régiókban való maximalizálása és megerősítése érdekében ki kellene emelni az innovációs és kutatási politikához, valamint a kohéziós politikához tartozó programok és finanszírozási eszközök koordinációjának jelentőségét;

19. egyúttal utal arra, hogy az európai strukturális alapok nem csupán közvetlenül a nyújtott támogatási eszközök révén fejtik ki hatásukat. Nagymértékben hozzájárulnak ahhoz, hogy a különböző szinteken tevékenykedő szereplők regionális és strukturális politikai stratégiáik közös célkitűzésekre koncentráljanak. A Régiók Bizottsága ezért meg van győződve arról, hogy ezáltal a gazdasági, társadalmi és területi kohézió érdekében összesen felhasználta európai, nemzeti, regionális és önkormányzati eszközök hatékonysága lényegesen nőni fog. A többszintű kormányzás rendszere a támogatott területek decentralizált felelősségű programjaival együtt biztosítja, hogy Európa a közös célkitűzéseket összehangolt intézkedések révén kövesse, s egyúttal teret ad a súlypontok regionális és helyi szintű meghatározásához. A Régiók Bizottsága szerint ebben rejlik az európai strukturális politika pénzügyi szolidaritáson túlmutató többletértéke;

20. úgy véli, hogy az elmúlt támogatási időszak jelenleg folyamatban lévő utólagos folyamatos értékelését, valamint az előtűnk álló időközi értékelést fel kellene használni arra, hogy a strukturális alapokból történő támogatás pozitív hatásaira és az abban rejlő lehetőségekre rámutassunk;

A 2013 utáni kohéziós politika elvei

21. egyetért a Barca-jelentésben szereplő azon megállapításokkal, hogy a strukturális politikát az Európai Unió magasabb rangú célkitűzéseivel is összefüggésbe kell hozni, a növekedést, a jólétet és a kohéziót fokozni kell, a békét pedig fenn kell tartani, és úgy véli, hogy ezt a politikát továbbra is valamennyi európai régióra alkalmazni kell, különleges figyelmet fordítva a leggyengébbekre. A strukturális politika az európai integrációs folyamat egyik alappillérét adja, és lehetővé teszi, hogy a polgárok azonosuljanak az „európai projekttel”. A jövőbeli európai kohéziós politika képlete ezért tehát a következőképpen hangozhatna: európai támogatási programok stratégiai keretfeltételekkel + regionális és helyi feladatmegoldó képességek = gazdasági, társadalmi és területi kohézió;

22. megfontolandónak tartaná egy olyan módszer kidolgozását, amely lehetővé tenné a strukturális alapok által finanszírozott projektek révén kialakuló szén-dioxid-kibocsátás értékelését. Különösen azt ajánlja, hogy a jövőbeli programtervezés során a szén-dioxid-kibocsátás szempontjából semleges végeredményre törekedjünk. Ahogy néhány tagállamban már rendelkeztek róla, a beruházások mérlege ne eredményezhessen további üvegházhatásúgáz-kibocsátást;

23. ebben az összefüggésben utal arra, hogy a kohéziós politika decentralizált megközelítése bevált, és továbbra is alkalmazni kellene. Mindemellett meg kellene vizsgálni, hogy mely eljárásokat lehet tovább egyszerűsíteni a kohéziós politika működtetésével kapcsolatos bürokrácia csökkentése érdekében;

24. a kohéziós politika értékeléséhez gondosan megválogatott, releváns mutatók használatának differenciált koncepcióját szorgalmazza annak érdekében, hogy célzottabban alkalmazzák az eszközöket, és átfogó képet lehessen kapni a strukturális politika hatásairól;

25. utal arra, hogy más uniós politikai területek is hatással vannak a gazdasági, társadalmi és területi kohézióra, ezért a kohéziós politika célkitűzéseit is figyelembe kellene venniük, továbbá kéri az Európai Bizottságot, hogy végezzen előzetes tanulmányokat az egyértelmű területi dimenzióval rendelkező témákban (közszolgáltatások, közlekedés, energia, környezet, verseny, mezőgazdaság stb.) benyújtandó jogalkotási és nem jogalkotási javaslatok területi hatásáról. Az RB ezenkívül arra is kéri az Európai Bizottságot, hogy a gazdasági, társadalmi és területi kohézióról szóló 5. jelentésének kidolgozásakor szenteljen különös figyelmet e körülménynek. Ehhez kapcsolódóan a Régiók Bizottsága kifejezetten üdvözlöi az Európai Bizottság azon törekvéseit, hogy a kohéziós politikát jobban összekapcsolja más, egyértelmű területi hatással rendelkező politikákkal, valamint hogy szinergiákat érjen el;

26. úgy véli, hogy az EU kohéziós politikája szoros és tárgyi összefüggésben áll az uniós támogatásokra vonatkozó szabályok rendelkezéseivel, valamint az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokra alkalmazott rendelkezésekkel. Az Unió kohéziós politikájának reformját ezért az uniós támogatásokra vonatkozó szabályok felülvizsgálatának kellene kísérnie. Kiváltképp globális szinten konkurens helyszínek és jövőbeli iparágakba történő befektetések esetén lehet szükség differenciált megoldásokra. Az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokkal kapcsolatban az RB arra kéri az Európai Bizottságot, hogy vegye igénybe az Európai Unió működéséről szóló szerződés 14. cikkében található új jogalapot, főként azért, hogy pontosítsa a szolgáltatások finanszírozási mechanizmusainak kompatibilitását a megfelelő közösségi eszközökkel;

27. megerősíti, hogy a partnerségi elv, és ahhoz kapcsolódóan a gazdasági és szociális partnereknek, valamint más regionális és helyi szereplőknek a strukturális támogatás valamennyi szakaszába való bevonása alkalmasnak bizonyult arra, hogy így a beavatkozásokat jobban fogadják, és azok célzottabbak legyenek, ezzel összefüggésben pedig azt javasolja, hogy nagyobb mértékben támogassák a bevált gyakorlatok régiók közötti cseréjét, a partnerségek erősítése érdekében. A partnerség európai szintű kialakításához messzemenő jogi előírásokat azonban nem tart szükségesnek a Régiók Bizottsága;

28. elismeri, hogy szükség van az európai kohéziós politika eredményességének és hatékonyságának rendszeres felülvizsgálatára, különösen az egyre csökkenő pénzügyi eszközökre tekintettel. Ebben az összefüggésben a magánjellegű források nagyobb mértékű igénybevitelében további lehetőségek rejlenek a kohéziós politika végrehajtásához. A magánforrások – egyébként ösztönzésre érdemes – használata azonban sohasem léphet a közfinanszírozás helyébe;

29. ehhez kapcsolódóan megerősíti annak szükségességét, hogy az erre alkalmas területeken megkönnyítsék a megújuló alapok kohéziós politika keretében történő alkalmazását, megfelelő területeken, és így az eddigieknél nagyobb hangsúlyt helyezzenek a kohéziós politika végrehajtása során a hiteleszközökre. Ebben az összefüggésben méltatja az Európai Beruházási Bank, illetve a JEREMIE és JASPERS programokhoz hasonló eszközök szerepét a kölcsönalapú strukturális alapokat felhasználó programok kidolgozásában és végrehajtásában;

30. a szubszidiaritás és az arányosság elveknek a kohéziós politikán belüli következetesebb alkalmazása mellett száll síkra. Ezeket az elveket azonban nem egyszerűsíthetjük le hatékonysági megfontolásokra. Az európai kohéziós politika eddigi decentralizált rendszere, amely szerint az operatív programok kidolgozására nemzeti és regionális szinten kerül sor, az Európai Bizottsággal partnerségi szellemben folytatott párbeszéd alapján, megvalósításuk pedig a nemzeti, regionális és helyi hatóságok felelőssége alá tartozik, bevált. Ezt továbbra is meg kell hagyni, és tovább kell fejleszteni annak érdekében, hogy tovább erősítsük a régiók és a helyi önkormányzatok saját felelősségét az európai kohéziós politika gyakorlati megvalósításában;

31. kifejezetten üdvözlí azt a 2007–2013-as támogatási időszakban megvalósított lépést, amely az EU strukturális politikája stratégiaibb jellegű irányításának irányába vezetett. A célkitűzésekhez, és nem támogathatósági szabályokhoz kötött irányítás lehetővé teszi a régiók számára, hogy a számukra megfelelő intézkedési, illetve eszközcsomagot válasszák, és adott esetben kiigazítsák anélkül, hogy az uniós célkitűzésekkel való összhang háttérbe kerülne;

32. megismétli, hogy szükségesnek tartja: a KAP 2. pillérén belüli vidékfejlesztési politikák körébe tartozó intézkedéseket jobban hangolják össze a regionális politikával, hogy ezáltal a város- és vidékfejlesztés jobban kiegészítse egymást. Ennek az összehangolásnak köszönhetően kialakulhatna egy európai szintű stratégiai keret, amely a strukturális alapokra és az EMVA-ra egyaránt vonatkozó közösségi stratégiai iránymutatás formáját ölthetné;

33. meg van győződve arról, hogy egy következetes, az európai stratégiai célkitűzésekre irányuló tájékoztatás és ellenőrzés az előrelépések értékelése és a tagországokban alkalmazott ellenőrzési és auditálási módszerek megbízhatóságának vizsgálata érdekében – a kevesebb, de jobb ellenőrzést mint célt tekintve – egy áttekinthető és stabil ellenőrzési rendszerrel együtt kiválóan megfelelné a stratégiai irányítású megközelítésnek. Ezáltal el lehetne kerülni a szükségtelen adminisztratív költségeket;

34. úgy véli, hogy az ERFA és az ESZA vonatkozásában bevezetett egyetlen alaphoz táplálkozó programok is beváltották a hozzájuk fűzött reményeket. Az egyetlen alaphoz való finanszírozás elvének bevezetése révén az engedélyeztetési és változtatási eljárások a korábbi több alaphoz finanszírozott programok esetében alkalmazott gyakorlathoz képest jelentős mértékben egyszerűsödtek. Annak a szabályozásnak a révén pedig, amely szerint a programok keretében bizonyos mértékben a másik alaphoz tartozó intézkedéseket is végre lehet hajtani, megereméltődött a szükséges rugalmasság. Az alapok és az egyes operatív programjaik közötti koordinációt tovább kellene fokozni azzal a végső céllal, hogy helyi és regionális szinten az ESZA és az ERFA jobban kiegészítsék egymást;

35. kiemeli a bürokrácia leépítésének tartós célkitűzését és az adminisztráció következetes egyszerűsítését a strukturális alapokból származó pénzeszközök odaítélése, felhasználása, ellenőrzése és az azokkal való elszámolás során. Ennek a jövőbeli programok kidolgozására vonatkozó előírásokra is érvényesülnie kellene;

36. megállapítja, hogy a végrehajtási rendszerrel szembeni elvárásokat és a pénzügyi ellenőrzési előírásokat a jelenlegi támogatási időszak során szigorítani fogják. A beharangozott egyszerűsítések egy része az ellentétére váltott. Ezáltal aránytalan ráfordítás jött létre. Ezenkívül a nyomkövetési értékelés azt mutatja, hogy a fejlesztés nem működik hatékonyan. A Régiók Bizottsága ezért egyszerű és átlátható, ugyanakkor jó teljesítményt nyújtó ellenőrzési eljárást szorgalmaz. A Régiók Bizottsága szerint ehhez nem szükséges, hogy minden támogatási időszakban valamennyi eljárás teljes megfelelésség-ellenőrzését végrehajtsák. Ehelyett elegendő volna a támogatásokra vonatkozó bevált nemzeti jogi előírások elismerése. Az egyszerűsítés érdekében az ellenőrzést végző szervek felépítését, az ellenőrzési normákat, valamint a hibaarányok definícióját és megállapítását is felül kellene vizsgálni. A szabályok és normák több ízben történő, visszamenőleges hatályú meghatározása zavart kelt és nagymértékben megnehezíti a megfelelő irányítást; ezt a jövőben kerülni kell. Meg lehetne fontolni egy olyan általános arányossági elv alkalmazását is, amely az ellenőrzési előírásokat a strukturális alapok által finanszírozott projektek méretéhez igazítaná;

37. utal arra, hogy esetleg új egyszerűsítési lehetőségek adódnak abból, hogy a Lisszaboni Szerződés újonnan szabályozza azt, ahogy a tagállamok bevonják az uniós költségvetés végrehajtásával járó felelősségbe. Az RB szerint további egyszerűsítéshez vezet majd, ha az Európai Bizottság elemzi a tagállami ellenőrzési eljárásokat és megvizsgálja, hogy sor kerülhet-e „bizalmi szerződések” megkötésére a régiókkal az ellenőrzési eljárások megkötésének elkerülése érdekében. A terhek csökkentése érdekében az arányosság elvét a kis projektekre vonatkozó szabályozásban is alkalmazni kell;

A 2013 utáni kohéziós politika jövőbeli kialakítása

38. üdvözlí, hogy – azáltal, hogy lemondott az eredeti sok célkitűzésről és számos speciális közösségi kezdeményezésről – az uniós strukturális politika 2000 óta olyan reformokat vitt véghez a támogatási rendszerben, hogy az jelentősen átláthatóbbá és egyszerűbbé vált. Ezt nem szabad újra megkérdőjelezni;

39. úgy véli, hogy alapvetően bevált az, hogy csupán néhányra korlátozták a célkitűzések számát, hogy minden európai régiót bevontak és eközben kiemelt figyelmet szenteltek az elmaradottabbaknak, valamint az, hogy megosztották a jogköröket a különböző szintek között és hogy felelőssé tették a régiókat a programok decentralizált kialakításáért és végrehajtásáért;

40. ugyanakkor úgy véli, hogy az európai kohéziós politika segítségével továbbra is fejleszteni kell a Közösség gazdasági, társadalmi és területi kohézióját, valamint versenyképességét, hogy így biztosítsák a fenntartható gazdasági növekedést, a magas foglalkoztatási rátát, a társadalmi integrációt, valamint a közszolgáltatások minőségét és hatékonyságát; hangsúlyozza emellett, hogy biztosítani szükséges az érintett országok és régiók európai szintű egyenlő bánásmódját. Továbbra is elsősorban a hátrányos helyzetű régiókat kellene támogatni, attól függetlenül, hogy melyik tagállamban találhatók. A kohéziós politika a kulcsa annak, hogy a polgárok helyi és regionális szinten elkötelezzék magukat az átfogó uniós politikai stratégiák mellett;

41. meggyőződése, hogy az európai kohéziós politika jelentős mértékben az innováció, a versenyképesség és a növekedés, illetve ezáltal a fenntartható foglalkoztatás ösztönzésére szolgáló politikává vált;

42. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy az új tagállamokban levő gyengébb régiók gazdasági felzárkóztatási folyamatának támogatása továbbra is az európai kohéziós politika egyik sarkalatos pontja kell hogy legyen. Ezért azt tanácsolja, hogy ennek megfelelően a kohéziós politika eszközeit ezekre a tagállamokra és régiókra összpontosítsák. Ennek során a kohéziós politikának elő kell segítenie a belső piacban és az európai integrációban rejlő lehetőségek kiaknázását. Ugyanakkor el kell kerülni, hogy az EU kohéziós politikája pusztán az alapok átcsoportosításának eszközévé váljon;

43. úgy véli, hogy az európai kohézió elmélyítéséhez a jövőben is szükség lesz arra, hogy az európai strukturális alapokból származó támogatási eszközök legnagyobb részét a fejletlenebb régiókban használják fel, hogy ezáltal tovább lehessen csökkenteni a legnagyobb regionális különbségeket. A fejletlenebb régiók meghatározásához jól bevált a támogatási területek kiválasztására eddig használt kritérium az egy főre jutó GDP uniós átlagának 75 %-os küszöbértéke NUTS II-es szinten. A kohéziós politika értékeléséhez olyan, NUTS II-es szint alatti mutatókat kell találni, amelyek jobban tükrözik a területi sajátosságokat és az egyes régiók helyzetét;

44. véleménye szerint a legnagyobb támogatástól eső régióknak is szükségük van speciális helyzetüknek megfelelő, megbízható, átfogó támogatási eszközök formájában nyújtott támogatásra, hogy tartósan mobilizálhassák meglévő erőforrásaikat – az EU egészének érdekében is. Csak így biztosítható a strukturális alapokból történő támogatás eddigi sikereinek fenntarthatósága ezeken a területeken. Ezért a konvergencia célkitűzésének keretében megfelelő és igazságos átmeneti szabályozásokat kell kidolgozni ezekre a régiókra (köztük az ún. „statisztikai hatás” által érintettekre is), hogy elkerüljük a támogatás

hirtelen elmaradását a 75 %-os küszöbérték átlépése esetén, és hogy biztonságot nyújtsunk az érintett régióknak versenyképességük további növeléséhez. Mindenesetre továbbra is garantálni kell a támogatást a konvergencia-célkitűzés hatálya alól első alkalommal kieső régióknak, függetlenül a regionális politika jövőbeli kialakításától és annak idevonatkozó célkitűzéseitől;

45. üdvözlí, hogy az Európai Parlament és az Európai Bizottság elismeri azoknak a régióknak a sajátos helyzetét, amelyek 2013 után elesnek a konvergencia célkitűzés keretében nyújtott legnagyobb támogatástól;

46. felszólítja az Európai Bizottságot és az Európai Parlamentet, hogy „átfogóbb rendszert kell kidolgozni és bevezetni azon régiók fokozatos átmenetének a támogatására, amelyek hamarosan átlépik a 75 %-os GDP-küszöböt, annak érdekében, hogy egyértelműbbé tegye ezen régiók helyzetét és fejlődésükhöz nagyobb biztonságot garantáljon”;

47. hangsúlyozza, hogy a „regionális versenyképesség és foglalkoztatás” célkitűzés alá eső régiókban az európai kohéziós politika keretében 2013 után is folytatni kell az átfogó támogatást. Ezekben a régiókban ugyanis jelentős szegénységi gócpontok találhatóak, és Európa minden ilyen régiójában folyamatosan mélyülnek a társadalmi és területi különbségek. A lisszaboni stratégia végrehajtásának szempontjából fontos szerepet töltenek be ezek a régiók. Ezek a régiók csak akkor képesek tartósan hozzájárulni a kohézióhoz és a versenyképességhez, ha a fenntarthatósági követelményekkel összhangban sikerül folyamatosan újra és újra biztosítani a versenyképességet, az innovációt és a magas foglalkoztatási szintet;

48. üdvözlí, hogy – ahogy azt az Európai Bizottság is megemlíti ötödik kohéziós helyzetjelentésében – a legtöbb tagállam „a regionális versenyképesség és foglalkoztatás” céljának további követése mellett tette le a voksát, és hogy ez regionális politikáért felelős akkori biztos, Danuta Hübner 2009. áprilisi dokumentumában, illetve Fabrizio Barcának az európai kohéziós politika reformjáról írt tanulmányában is célként szerepel;

49. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy azoknak a strukturálisan erősebb régióknak, amelyek ma a „regionális versenyképesség és foglalkoztatás” elnevezésű második strukturálisalap-célkitűzés hatálya alá esnek, fokozniuk kell a kreativitásba és az innovációba irányuló befektetéseiket, és fel kell gyorsítani az új ötleteknek új termékekbe, szolgáltatásokba vagy eljárásokba történő átültetését;

50. abból indul ki, hogy a területi kohézióval kapcsolatban az új EU-Szerződésben lefektetett rendelkezések alapján a kohéziós politikában a jövőben fontosabbá fog válni a területi szempont. Felkéri az Európai Bizottságot, hogy a kohéziós politika jövőjéről folytatott munkájában vegye figyelembe a területi kohézióról szóló zöld könyv kapcsán tartott konzultáció során beérkezett 400 hozzászólást (lásd az RB véleményét). Ehhez a régióknak maguknak kell meghatározniuk erősségeiket, és saját igényeikhez igazodó stratégiákat kell kifejleszteniük. A területfejlesztés a jövőben is tagállami hatáskörben marad, és tiszteletben kell tartani, hogy a tagállamokon belül hogyan osztják meg a jogköröket. A helyi és regionális szint bevonásával végrehajtás-orientált, szakszerű és területi alapú területfejlesztést és hatékony eszközfelhasználást kell biztosítani;

51. szorgalmazza, hogy az európai kohéziós politikában tartásuk meg a városi dimenziót. A nagyvárosi területekhez hasonlóan a városok is a növekedés és az innováció motorjait jelentik. Ahhoz viszont, hogy betölthessék ezt a szerepüket, a jövőben is szükség lesz olyan intézkedésekre – különösen az EU kevésbé fejlett régióiban –, amelyek a városok és a problémás városi területek szociális és gazdasági stabilizációjára szolgálnak. A városok és a nagyvárosi területek segítik környezetük fejlődését is. Ezenkívül garantálják az ismeretekhez, a szolgáltatásokhoz és a javakhoz való hozzáférést a megfelelő szinten. A várospolitika kialakításának a városi fejlődés endogén tényezőinek támogatásán és a városközpontok közötti kapcsolatok és rendszerek megerősítésén kell alapulnia;

52. javasolja, hogy a kohéziós politika mind nagyobb mértékben ismerje el a városi és a vidéki területek kölcsönös kapcsolatait a kiterjedtebb funkcionális gazdasági területeken belül. A kohéziós politika megfelelő helyzetben van ahhoz, hogy integrált fejlesztési megközelítést vezessen be, amely megoldhatja a városi és vidéki területek kombinációin belül és azok között felmerülő kérdéseket. Ezért a strukturális alapok és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) célkitűzései és eszközei közötti koordináció növelésére van szükség. Tekintettel arra, hogy az egyes régiók sajátos problémákkal szembesülnek, sürgeti, hogy bizonyos határokon belül minden régió maga fogalmazhassa meg céljait és intézkedéseit, annak érdekében, hogy az uniós eszközök segítségével maga irányíthassa fejlődését;

53. úgy véli, hogy nagy hangsúlyt kell helyezni a vidéki területek támogatására, illetve a vidéki területeken fekvő kis- és közepes városok szerepére is. Az Európai Unió számos vidéki területén csak így kezelhetők ugyanis a szerkezeti hiányosságok, az elvándorlás és a demográfiai előregedés problematikája. Ehhez jobban össze kell hangolni egymással az európai strukturális alapok, illetve az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap céljait és eszközeit;

54. utal arra, hogy a területi kohézió Lisszaboni Szerződés által bevezetett alapelvét alkalmazva az ipari szerkezetváltás által érintett területeket, valamint a súlyos és tartós környezeti vagy demográfiai hátrányokkal küzdő területeket is kiemelten kell kezelni. Ilyenek például a legészakibb, rendkívül gyéren lakott régiók, valamint a szigeti, a határon átnyúló, a hegyvidéki és a legkülső régiók;

55. hangsúlyozza, hogy bevált a határokon átnyúló, a transznacionális és az interregionális együttműködésnek az „európai területi együttműködés” elnevezésű harmadik strukturális cél keretében történő eddigi támogatása, melyet 2013 után is folytatni kellene megerősített formában. Azzal, hogy kiaknázza a helyi és regionális önkormányzatok hálózatából adódó többlet lehetőségeket, a területi együttműködés nélkülözhetetlen hozzájárulást jelent az Európai Unió teljesítőképességének, illetve gazdasági, társadalmi és mindenekelőtt területi kohéziójának erősítéséhez. Ennek kapcsán a „területi együttműködés horizontális intézkedései” néven a jövőben össze kellene fogni az olyan

eddigi programokat, mint az ESPON, a „Régiók a gazdasági változásért” elnevezésű program, illetve az URBACT, hogy mindhárom együttműködési forma javára szolgáljanak. A határ menti régiókat illetően, mindegyik, amelyik teljesíti a gazdasági, társadalmi és területi kohézióhoz való hozzájárulás követelményét, továbbra is támogatható kell, hogy legyen a területi együttműködési célkitűzés keretében;

56. ezzel kapcsolatban elismeréssel szól az Európai Bizottságnak az európai területi együttműködési csoportosulás (EGTC) létrehozásával kapcsolatos munkájáról, és arra kéri a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy a területi együttműködés megvalósítása során az eddigieknél aktívabban használják ezt az eszközt, és egyben arra szólítja fel az Európai Bizottságot, hogy szüntesse meg a jelenleg érvényes rendeletek visszasságait, mint amilyen a régiók közötti tengerészeti együttműködés funkcionális területeinek kialakítását (a rendeletbe foglalt 150 km-es korlát miatt) akadályozó határokon átnyúló alkotóelem, illetve hogy a területi együttműködés jövőbeli kialakításával kapcsolatos javaslataiban jobban világítson rá a makrorégiók és a tematikus stratégiák szerepére is. Ennek során biztosítani kell, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat az eddiginél nagyobb mértékben bevonják a stratégiák kialakításába és végrehajtásába;

57. sürgeti, hogy vegyék fontolóra Fabrizio Barca azon javaslatát, mely szerint a következő támogatási időszakban a kohéziós politika költségvetésének egy csekély részét olyan innovatív intézkedésekre kellene fordítani, amelyeket közvetlenül az Európai Bizottság irányítana. Ennek az lenne a célja, hogy Közösség-szerte innovatív megközelítésmódokat ösztönözzenek a regionális politikában;

A kohéziós politika végrehajtási rendszere

58. úgy véli, hogy most már több programozási időszakon keresztül is bevált a régióknak az a decentralizált felelőssége, melyet a regionális fejlesztési stratégiákra épülő operációs programok kidolgozásáért, illetve ezek végrehajtásáért vállaltak, és amely a felsőbb szintekkel történő egyeztetés, illetve az ezekkel kialakított partnerség rendszerébe ágyazódik. Ezért a jövőben is meg kell tartani azt a megosztott eszközekezelési rendszert, amelyben a programozás és a végrehajtás regionális szinten zajlik. Ehhez a szubszidiaritás és az arányosság elvének erősítésére van szükség. Elsősorban a helyi és regionális szinten nyílik mód a meglévő fejlesztési lehetőségek kiaknázására, valamint a helyi és regionális szereplők mozgósítására és hálózatokba való tömörítésére;

59. ezért határozottan amellett van, hogy az európai strukturális politikában maradjanak meg a regionális hatáskörök, és hogy például a projektek kiválasztásának jogköreit ne tegyék át európai szintre;

60. megerősíti, hogy folytatni és fokozni kell a bürokrácia csökkentésére és az eljárások egyszerűsítésére irányuló erőfeszítéseket, és azt javasolja, hogy a jelenlegi támogatási időszakban a jövőbeli igazgatási eljárások kialakítása során vegyék figyelembe az Európai Bizottság által a kezelés egyszerűsítésére felállított munkacsoport tapasztalatait, és hogy a jövőbeli igazgatási eljárások kialakításába minél korábbi szakaszban vonják be a Régiók Bizottságát is. Az egyszerűbb és átlátható eljárások a hatékony eszköz-felhasználás fontos feltételeit jelentik;

61. véleménye szerint az is átgondolandó, hogy nem kellene-e az európai támogatási politika további, eddig még az Európai Bizottság által központilag kezelt elemeit (például az innováció-ösztönzés területéről) áttenni az uniós strukturális alapok decentralizált rendszerébe és a regionális hatóságok illetékességi körébe, főleg mivel az innovációösztönzés már ma is az uniós strukturális alapokhoz tartozó programok szerves részét jelenti. Mivel a régiók regionális fejlesztési stratégiáik kidolgozásakor a városokból és a részrégiókból származó helyi fejlesztési koncepciókra támaszkodnak, és a programok végrehajtása során a nem állami regionális és helyi szereplőket mozgósítják, a régiók alatti szint is aktívan bekapcsolódik az uniós strukturális politika végrehajtásába;

62. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok az elmúlt években nagyon sok, és általában pozitív tapasztalatot gyűjtöttek fejlesztési koncepciókkal, illetve a regionális menedzsmenteknek a részrégiókban történő felállításával, valamint integrált városfejlesztési koncepciókkal kapcsolatban. A regionális politikáért felelős főigazgatóság a közelmúltban „helyi fejlesztési módszerek” címszó alatt összefoglalta ezeket. Ezeket a tapasztalatokat már a 2000–2006-os, illetve a 2007–2013-as időszakok operatív programjaiban, valamint azok végrehajtása során is felhasználták;

63. úgy véli, hogy a támogatási politika többéves, közös európai prioritásokra, egyszersmind regionális fejlesztési stratégiára épülő és regionálisan működtetett rendszerének köszönhetően az uniós strukturális alapok többletértékkel bírnak a nemzeti regionális politikával szemben. Valamennyi érintett számára megbízható keretet jelent az, hogy a programtervezés több évre terjed ki, és ez még innovatív politikai módszerek megvalósulását is lehetővé teszi. Ez azt is garantálja, hogy a strukturális politika stratégiai célokra és prioritásokra épüljön, valamint védelmet nyújt annak a veszélye ellen, hogy a támogatási politika rövid távúvá, akcionistává és ezáltal gyakran régi struktúrákat konzerválóvá váljon. A 2000 óta működtetett hétéves programok beváltak. Semmiképp nem szabad rövidíteni a programcikluson, továbbá a regionális politika a közösségi politikák fontos eleme, ezért a nemzeti hatáskörbe való visszahelyezésére irányuló minden próbálkozást el kell vetni;

64. kifejezetten üdvözli az értékelések módszerét, amely az uniós strukturális alapok révén egyre inkább megjelent valamennyi régió támogatási politikájában, és a stratégiák, illetve eszközök minőségének folyamatos javulását is lehetővé teszi. Az, hogy az európai strukturális alapok által nyújtott támogatásba minden régiót bevonnak, egész Európára kiterjedő tapasztalatcserét tesz lehetővé a nemzeti és a regionális hatóságok között, s ennek révén, a bevált módszerek példának segítségével, egymástól is tanulhatnak. Ez a folyamat adja az európai strukturális politika továbbfejlesztésének széles körű és biztos alapját is;

A helyi és regionális önkormányzatok, valamint a Régiók Bizottsága szerepe a jövőben

65. kritikusan szemléli azt a tendenciát, hogy a strukturális alapokhoz kapcsolódó programokat egyre inkább nemzeti szinten hajtják végre. Ezzel kapcsolatban azt javasolja, hogy a gazdasági, társadalmi és területi kohézióról szóló időközi jelentések keretében rendszeresen tájékoztassanak a helyi és regionális önkormányzatoknak a kohéziós politika végrehajtásába történő

bekapcsolódásáról. Ennek kapcsán utal a Régiók Bizottságán belül működő, a lisszaboni stratégia nyomán követésével foglalkozó platform munkájára;

66. hangsúlyozza, hogy a szubszidiaritás és a polgárközeliség értelmében tovább kell erősíteni a helyi és regionális önkormányzatok szerepét a kohéziós politika kialakításában, végrehajtásában és értékelésében;

67. azt javasolja, hogy továbbra is vegyék igénybe partnerként a Régiók Bizottságát ahhoz, hogy a kohéziós politika jövőbeli kialakítása és végrehajtása során már egy korai szakaszban és átfogóan együttműködjenek európai szinten a helyi és regionális önkormányzatokkal;

Következtetések

68. A gazdasági, társadalmi és területi kohézió és az a célkitűzése, hogy az egész Európai Unió harmonikusan fejlődjön, ugyanakkor csökkenjenek az egyes régiók fejlettségi szintjei közötti jelentős különbségek és a legkevésbé fejlett régiók lemaradása, az európai integrációs modell szerves részét képezi. A Lisszaboni Szerződés tovább erősítette ezt a modellt, ezért ezt a politikát 2013 után is folytatni kell;

69. A decentralizált megközelítésre és többszintű kormányzási rendszerre épülő kohéziós politika az EU egyetlen olyan politikája, amelynek révén össze lehet kötni az Európa 2020 stratégia céljait és az új kihívásokat a helyi és regionális önkormányzatokkal. Ezért a kohéziós politikát továbbra is a fenntartható növekedés, a társadalmi befogadás, a foglalkoztatás, valamint az éghajlatváltozás elleni küzdelem céljainak szellemében kell kialakítani. A kohéziós politika összeköti a különböző kormányzati szinteket, és erősíti a regionális és helyi dimenziót. Ennek kapcsán az Európa 2020 stratégiában szereplő hét kiemelten fontos kezdeményezést további, kiegészítő intézkedéseknek kell tekinteni;

70. A kohéziós politikának a jövőben is az Európai Unió leginkább rászoruló és legtöbb problémával küzdő tagállamaira és régióira kell fordítania a források döntő többségét, így segítve behozni a fejlődési lemaradásokat és konkrétan hozzájárulva a régiók esélyegyenlőségéhez, illetve az európai szolidaritáshoz. Az ennek érdekében a támogatási területek kiválasztásához alkalmazott kritériumok beváltak.

71. Az átmeneti régiók is speciális segítségre szorulnak, hogy a strukturális alapoknak köszönhetően elért eredmények ne kerüljenek veszélybe a támogatás elmaradása miatt. Az európai támogatások folytonosságának biztonságot kell adnia ezeknek a régióknak a fejlődéshez, és reagálnia kell az ilyen régiók sajátos helyzetére.

72. A „regionális versenyképesség és foglalkoztatás” célkitűzésnek továbbra is támogatnia kell az Európai Unió összes többi régióját abban, hogy fokozzák az innovációt és a versenyképességet, illetve erősítsék a társadalmi kohéziót.

73. Jelentős európai többletértéke miatt a területi együttműködés a jövőben is önálló cél kell hogy maradjon a határokon átnyúló, transznacionális és interregionális együttműködés támogatására, hogy aktívan hozzájáruljon az uniós területi kohézióhoz.

74. A kohéziós politika lehetőséget biztosíthatna arra is, hogy új, innovatív módszereket lehessen kifejleszteni a regionális politikán belül. Ehhez meg lehetne vizsgálni annak lehetőségét, hogy az Európai Bizottság rendelkezésre bocsássa forrásainak egy kisebb részét innovatív intézkedések ösztönzésére.

75. A többszintű kormányzási rendszer, a többéves programtervezés, a partnerség, a koncentráció, a mutatókra épülő programirányítás és az értékelés szempontjából jól beváltak a kohéziós politikai jelenlegi elvei. Ezért nem kellene lerövidíteni a hétéves programozási időszakot.

76. Az eszközök kezelésének jelenlegi rendszere túl bonyolult és hibákra ad lehetőséget. Ezért a továbbiakban is az kell hogy legyen minden érintett közös célja, hogy csökkenjen a hibaarány és egyszerűsödjön az eszközök kezelése, valamint az elszámolás és az ellenőrzés. Ezért olyan megoldásokat kellene találni, melyek – konkrétan alkalmazva az arányosság elvét – a korábbiaknál jobban igazodnak a megfelelő nemzeti adottságokhoz.

77. Meg kell tartani és tovább kell fejleszteni a kohéziós politikának a szubszidiaritásra épülő megközelítésmódját. Ennek egyik legfontosabb eleme, hogy a kohéziós politika tervezésének, végrehajtásának és értékelésének valamennyi szakaszában tovább erősítjük a helyi és regionális önkormányzatok szerepét.

78. A helyi és regionális szinten elért eredményeket a korábbiaknál fontosabb szempontként kell kezelni a kohéziós politika értékelésekor. Ennek megfelelően a Régiók Bizottsága minden arra irányuló erőfeszítést támogat, hogy a kohéziós politika végrehajtása során ezt tekintsék kiindulópontnak.

Kelt Brüsszelben, 2010. április 15-én.

*a Régiók Bizottsága
első alelnöke*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO